

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDŲ PRIEŠ LIETUVOS MOKSLO TARYBĄ

2018-06-28 Nr. 4D-2018/1-553;759

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2018-04-27 gavo asmens, prisistačiusio X (toliau vadinama – Pareiškėjas), skundą ir 2018-06-12 skundą dėl Lietuvos mokslo tarybos (toliau vadinama ir – Taryba) pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis bei 2018-04-27 elektroniniu paštu teikiant Pareiškėjui atsakymą.

2. Pareiškėjas skunduose, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „[Tarybos] teisės ir personalo specialistas Marius Dijokas ir teisės skyriaus vedėja J. Kairė galimai nesilaiko gero viešo administravimo principų, galimai piktnaudžiauja ir puoselėja biurokratizmą. Tokie veiksmai galimai pažeidžia mano teises. [...]“ (šių ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[Tarybos 2018-04-27] atsakymo turinys yra neaiškus [...]. 1. Neaišku, į kokį tiksliai elektroninį paklausimą yra atsakoma. Neaišku, ar kreipimasis yra registruotinas, o jeigu ne, kodėl M. Dijokas nebando ir nesiūlo šalinti paklausimo trūkumų?“

2.3. „Neaišku, kodėl man atsako M. Dijokas, jeigu kreipiuosi į D. Paužą ir į J. Kairę. [...]. Jeigu kreipiuosi į ją [J. Kairę], kokios priežastys trukdo jai [J. Kairei] atsakyti į laišką? [...]“

2.4. „Siunčiamuose laiškuose [...] dažniausiai nurodau „*Kilus klausimams prašau kreiptis nurodytu telefono numeriu ir informuoti apie trūkumus ir kylančius neaiškumus, jeigu tokie būtų pastebėti*“. Jeigu Mariui Dijokui ir Jolantai Kairei ar D. Paužai yra nesuprantamas kreipimosi turinys, kodėl jie neprašo jo patikslinti? [...]“

2.5. „2018 m. balandžio 26 dieną [09:04 val.] [Tarybai] [...] buvo siųstas pakartotinas kreipimasis „Dėl susitikimo“, kuriame be kitko buvo prašoma“ 1. Patvirtinti apie gautą laišką. 2. Registruoti kreipimąsi. Atsakymo su prašoma informacija negaunu iki šiol. [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.6. „2018 m. balandžio 25 dieną apie 14:00 lankiausi [Taryboje]. Susitikimo su gerb. [Tarybos pirmininku] D. Pauža ir Teisės ir personalo skyriaus vedėja gerb. J. Kaire metu, prašoma informacija pateikta nebuvo. Motyvuotai paaiškinta, kodėl prašoma informacija negali būti pateikiama – nebuvo.“

2.7. „Po susitikimo, 2018-04-25 registravau kreipimąsi raštu Nr. 003S-772 [Tarybos] pirmininkui gerb. D. Paužai [...], kuriame be kitko, buvo prašoma pateikti informaciją. Atsakymo su prašoma informacija negaunu iki šiol. [...]“

2.8. „Primintina, kad pateikti prašomą informaciją [Tarybos] buvo prašoma iš anksto prieš [2018-04-25] susitikimą, bet dėl nežinomų priežasčių informacija nebuvo pateikta, o motyvuotai

paašškinti kodėl – nesiteikta, nors tokį pageidavimą išreiškiau 2018 m. balandžio 24 dieną siųstame laiške. [...].“

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolieriaus išsiaiškinti dėl skunduose nurodytų aplinkybių.

4. Kartu su skundais, be kitų dokumentų, pateikta:

4.1. **Tarybos Teisės ir personalo skyriaus teisininko M. Dijoko 2018-04-27 el. laiškas, adresuotas Pareiškėjui (kopija), kuriame nurodyta:**

„[...], [Taryba] atsakydama į Jūsų paklausimą el. paštu ir vadovaudamasi Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 3 punktu, informuoja Jus, kad Taryba pagal kompetenciją nenagrinėja prašymų ar skundų, kurie grindžiami akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jų turinys yra nekonkretūs ir nesuprantamas ir dėl to Taryba negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti.“

4.2. **Pareiškėjo 2018-04-26 09:04 val. el. laiškas, be kita ko, adresuotas Tarybai (kopija), kuriame, be kitų aplinkybių, nurodyta:**

„[...]. Vakar, susitikimo metu neužtikrinote mano prašyme punkte Nr. 3 prašomo dokumento pateikimą. Taip pat, buvo prašoma. Jeigu dokumento (ų) kopijos neturėsite, motyvuotai paašškinkite kodėl neturite, [...]. [...]. Prašau patvirtinti ar laiškas gautas ir registruoti šį kreipimąsi.“

4.3. **Pareiškėjo 2018-04-25 kreipimasis, adresuotas Tarybos pirmininkui (registracijos Taryboje Nr. 003S-772) (kopija), kuriame Pareiškėjas nurodo probleminius aspektus, susijusius su [...] universiteto veikla, taip pat prašo Tarybos pateikti informaciją (paašškinius) dėl Tarybos 2008 metais galimai atliktos doktorantūros gynimo komisijų priežiūros, nurodyti, kokia tvarka Taryba vertina universitetuose atliekamų mokslinių tyrimų veiklos ataskaitas ir pan.**

4.4. **Pareiškėjo 2018-04-24 14:22 val. el. laiškas, adresuotas Tarybai ir Tarybos Teisės ir personalo skyriaus vedėjui (kopija), kuriame, be kitų aplinkybių, nurodyta:**

4.4.1. „[...] prašau Jūsų [...] patikslinkite Tarybos pirmininko kompetencijų ribas. [...]. Duokite nuorodą į teisės aktą, kuriame tiksliai apibrėžiamos Tarybos pirmininko kompetencijos.“

4.4.2. „[...] [2018-04-25] susitikimo metu turėkite Tarybos nutarimo V-36 protokolo kopiją [...]. [...]. Jeigu protokolo kopijos neturėsite, motyvuotai, paašškinkite, kodėl neturėsite, kas Jums tiksliai trukdė (jeigu trukdė) [...] suteikti mano prašomą administracinę paslaugą. [...].“

4.4.3. „Turėkite su savimi dokumentus liudijančius [Tarybos] nuostatų 4 straipsnio pagrįstumą ir teisėtumą. [...].“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius dėl Pareiškėjo nurodytų aplinkybių kreipėsi į ***Tarybą***.

6. Iš ***Tarybos*** pateiktų paašškinių ir dokumentų nustatyta:

6.1. „[...]. Buvo užfiksuoti 2 kreipimaisi elektroniniu paštu, išsiųsti iš galimai Pareiškėjo X pašto dėžutės: 2018 m. balandžio 26 d. 9 val. 04 min. ir 2018 m. balandžio 26 d. 21 val. 30 min. Pastarasis perskaitytas [Taryboje] 2018 m. balandžio 27 d. 8 val. 00 min., t. y. oficialiu Tarybos darbo laiku.“

6.2. „2018 m. balandžio 26 d. 9 val. 04 min. kreipimasis yra kreipimosi, užregistruoto 2018 m. balandžio 24 d. Nr. 003S-770, pakartojimas [...]. O 2018 m. balandžio 26 d. 21 val. 30 min.

kreipimąsi Pareiškėjas adresuoja ne Tarybai. [...] Tarybai „[2018-04-26 21:30 val.] elektroniniu paštu teiktame laiške Pareiškėjas pateikia klausimus LR Švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai - prašydamas šį savo kreipimąsi registruoti [...]: „Maloniai prašau Švietimo ir Mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Prezidento kanceliarijos registruoti šį kreipimąsi, atsakyti raštu, atsakyme pareikšti nuomonę ir nurodyti tiksliai kieno kompetencijoje yra atsakyti į kreipimosi turinį [...]“.

6.3. „[2018-04-26 21:30 val. el. kreipimasis] Dokumentų valdymo sistemos pagalba (DVS) nukreiptas nagrinėti Tarybos Mokslo fondo teisės ir personalo skyriaus teisininkui Mariui Dijokui, kurio pareigybės aprašyme yra nurodyta - „nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus, pareiškimus, pasiūlymus ir skundus, rengia atsakymų projektus ir teikia derinti Skyriaus vedėjui“ bei „vykdo kitus Skyriaus vedėjo pavedimus, susijusius su Skyriaus funkcijų užtikrinimu“ [...]. Teisės ir personalo skyriaus vedėja Jolanta Kairė pavedė šio skyriaus teisininkui Mariui Dijokui išnagrinėti Pareiškėjo „[2018-04-26 21:30 val. el. kreipimąsi]. [...]“.

6.4. „Kaip jau minėta aukščiau, kreipimasis (į kurį atsakė Tarybos teisininkas Marius Dijokas), buvo skirtas ne Tarybai. [...] minėtame kreipimesi nurodyti adresatai yra įrašyti į subjektų, kuriems siunčiamas paklausimas, laukelį, dar kartą persiųsti jiems minėtą ei. laišką (kreipimąsi) būtų buvę netikslinga. Kadangi kreipimasis buvo skirtas kitiems adresatams, o minėti adresatai šį kreipimąsi gavo tuo pat metu, kaip ir Taryba - nebuvo tikslinga taisyti minėto kreipimosi trūkumų. [...]“.

6.5. „Atsižvelgiant į tai, kad kreipimasis buvo adresuotas ne Tarybai, nagrinėti jo nebuvo teisinio pagrindo. Tačiau atkreiptinas [...] dėmesys, jog Taryba sulaukdama po keletą kreipimųsi per dieną iš minėto Pareiškėjo, geranoriškai informavo Pareiškėją (Mariaus Dijoko el. laišku), jog Pareiškėjas dėl daugelio klausimų, kurie visiškai nesusiję su Tarybos kompetencija [...] kreipiasi į Taryba jau ne pirmą kartą, taip atkreipiant Pareiškėjo dėmesį į tai, kad teisės aktai nustato reikalavimus tokių kreipimųsi turiniui ir formai. [...]“.

6.6. „[...] Pareiškėjo 2018 m. balandžio 26 d. 21 val. 30 min. kreipimasis, į kurį buvo atsakyta 2018 m. balandžio 27 d., buvo adresuotas ne Tarybai, o adresatai, kuriems kreipimasis buvo adresuotas, kreipimąsi gavo, todėl netikslinga pridėti nuorodą, kuomet atsakoma į ne Tarybai skirtą kreipimąsi. [...] kreipimasis buvo skirtas ne Tarybai, todėl nėra įmanoma nurodyti apskundimo tvarkos, kuomet kreipiamasi į kitas suinteresuotas institucijas. Dėl šios priežasties 2018-04-27 elektroniniame laiške, persiųstame Pareiškėjui, ir nenurodyta apskundimo tvarka. [...]“.

6.7. „Taryba, [...] atkreipia dėmesį, jog Pareiškėjo elektroniniai paklausimai kartojasi beveik vienerius kalendorinius metus (nuo 2017 m. birželio mėn.). [...] Taryba dar kartą pažymi, kad buvo susitikusi su Pareiškėju aptarti visų Pareiškėjo el. paklausimuose keliamų klausimų [...] ir į visus Pareiškėjo formuluojamus paklausimus atsakė pagal kompetenciją. Labai svarbu pažymėti, jog Pareiškėjui buvo siūloma įrašyti [...] [2018-04-25] susitikimą, tačiau Pareiškėjas atsisakė. Po susitikimo įteikė Tarybos sekretariatui dar vieną, iš anksto paruoštą, to paties turinio, kaip ir susitikimui pateikti klausimai (kurie buvo aptarti minėto susitikimo metu), pareiškimą. Pareiškimas buvo užregistruotas, o Pareiškėjui įteikta jo kopija su spaudu „Gauta“. Po minėto posėdžio Taryba sulaukė iš Pareiškėjo dar didesnio skaičiaus el. paklausimų, kai kurie, [...], nepaisant to, kad adresuoti ir Tarybai, pagal klausimo pobūdį buvo skirti kitoms institucijoms. Tai rodo Pareiškėjo piktnaudžiavimą jam LR Konstitucijos ir įstatymų suteikiamomis teisėmis, įtraukiant į tarp [...] universiteto ir Pareiškėjo (kaip studento) kilusį ginčą, įtraukiant su ginču nesusijusias institucijas ir asmenis. [...]“.

6.8. „Pareiškėjui X įgyvendinant savo teises, kad ir teisę į aukštojo mokslo prieinamumą (Konstitucijos 41 str.) anaipol nereiškia, kad ši teisė yra absoliuti ir Pareiškėjas ją įgyvendindamas savo pasirinktais būdais gali nepaisyti kitų asmenų ar institucijų teisių pateikdamas daug kartų pasikartojančius prašymus, sąmoningai įtraukdamas į savo elektroninius paklausimus institucijas, nesusijusias su jo teisių įgyvendinimu ir šiais savo veiksmais pažeisdamas tausų valstybės išteklių

naudojimo principą bei didindamas biurokratizmą, kuriuo pats Pareiškėjas ir kaltina visas minėtas institucijas. [...]. Teisės aktai ne tik įtvirtina pareigą institucijai pateikti pareiškėjų reikalaujamus dokumentus, tačiau ir nustato, kokius reikalavimus pareiškėjų prašymai turėtų atitikti. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 12 str. 2 ir 5 dalys įtvirtina būtinybę patvirtinti savo tapatumą ir tinkamai pasirašyti teikiamus prašymus. Pareiškėjo Tarybai siunčiami elektroniniai laišakai neatitinka minėtų reikalavimų, yra pasikartojantys, nemotyvuoti, Pareiškėjas dažniausiai jais išreiškia savo subjektyvią nuomonę. Iš minėtų elektroninių laiškų apskritai sunku nustatyti Pareiškėjo tapatybę, nors jų pabaigoje ir pasirašoma Pareiškėjo X vardu ir pavarde, tačiau nesant pasirašymo įrodymų Taryba negali būti garantuota, kad minėti elektroniniai laišakai tikrai siunčiami Pareiškėjo. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad visi aukščiau paminėti el. laišakai siunčiami iš pašto dėžutės [...], kurios sudaryme taip pat negalima identifikuoti (pagal tokius duomenis, kaip vardas ar pavardė), ar tai yra Pareiškėjo pašto adresas, ar juo naudojasi tretieji asmenys, laiškų pabaigoje pasirašantys Pareiškėjo vardu ir pavarde. [...].“

6.9. „Į Pareiškėjo teikiamus galimai prašymus (skundus), nors jie ir neatitiko įstatymuose įtvirtintų reikalavimų, Taryba nuo 2017 m. birželio mėn., atsakė ta pačia forma, kokia jie buvo pateikti. [...] naujuose galimai prašymuose (skunduose) nėra pateikiamos naujos aplinkybės, Pareiškėjas dažnai tik pakartoja savo ankstesniuose laiškuose keltus klausimus, papildydamas juos savo subjektyviu požiūriu į reiškinį ir procesus ar nuomone apie juos, [...] [...].“

6.10. Pareiškėjo 2018-04-26 21:30 el. laiške, adresuotame švietimo ir mokslo ministrui, Lietuvos Respublikos Prezidentūros kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, Tarybai, Tarybos pirmininkui, Tarybos Teisės ir personalo skyriaus vedėjui, Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui (kopija), nurodyta:

„[...] kadangi vakar po susitikimo su gerb. Tarybos pirmininku D. Pauža ir gerb. J. Kaire žodžiu buvo tvirtinama, kad atsakyti į kreipimąsi reg. Nr. 003S-772 [...] yra ne jos (LMT) kompetencija, todėl kyla abejonės Lietuvos Mokslo Tarybos kompetencija.

Maloniai prašau Švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Prezidento kanceliarijos registruoti šį kreipimąsi, atsakyti raštu, atsakyme pareikšti nuomonę ir nurodyti tiksliai kieno kompetencijoje yra atsakyti į kreipimosi turinį.

A – Dėl teisės aktų. Kieno kompetencija atsakyti?

B – Dėl informacijos pateikimo. Punktai 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Kieno kompetencija atsakyti.

Vakar 2018-04-25 siunčiau kreipimąsi, bet negavau patvirtinimo, kad kreipimasis gautas ir registruotas. Žmogus turi teisę į gerą viešąjį administravimą. [...]“

Skundų tyrimui reikšmingi teisės aktai

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7.1. **Istatymai:**

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme nustatyta:*

2 straipsnio 1 dalis – „*Biurokratizmas* – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.“

2 straipsnio 4 dalis – „*Piktnaudžiavimas* – tokie pareigūno veiksmai ar neveikimas, kai jam suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir t. t.), taip pat tokie pareigūno veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savavaliaujama.“

4 straipsnis – „Seimo kontrolieriai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...]; 5) *nešališkumo ir teisingumo*. Seimo kontrolieriai vienodai (lygiai teisingai) gina visus žmones, nepaisant jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ar politinių pažiūrų. Seimo kontrolieriai savo veikloje yra objektyvūs ir teisingi; 6) *proporcingumo*. Seimo kontrolieriai, gindami žmogaus teises ir laisves, siekia išlaikyti pusiausvyrą tarp asmens privačių ir visuomenės interesų, gindami konkretaus asmens teises ir laisves – nepažeisti kitų žmonių teisių ir laisvių; [...].“

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...].“

7.1.2. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme nustatyta:

4 straipsnio 1 dalis – „Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.“

6 straipsnis – „Institucija, teikdama dokumentus, vadovaujasi šiais principais: 1) dokumentų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys dokumentai; 2) dokumentų tikslumo – pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus; 3) teisėtumo – institucijos veiksmai teikiant dokumentus grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) objektyvumo – institucijos darbuotojai, teikdami dokumentus, turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus; 6) dokumentų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti dokumentus neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtiniausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės dokumentų teikimo pareiškėjams sąlygos; 7) abipusio naudojimo – institucija pareiškėjui pateiktus dokumentus prireikus toliau pati juos naudoja.“

15 straipsnis – „1. Institucija atsisako pateikti pareiškėjui dokumentus, jeigu: 1) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti; 2) prašomi dokumentai yra paskelbti institucijos interneto svetainėje, visuomenės informavimo priemonėse, taip pat naudojant elektronines priemones; tokiu atveju per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos pareiškėjui nurodomas jų paskelbimo šaltinis; 3) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų specialiai adaptuoti, apdoroti ar kitaip perdirbti dokumentus ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis; 4) šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paprašius patikslinti ir (ar) papildyti prašymą, pareiškėjas jo nepatikslinka arba patikslinto prašymo turinys yra nekonkretus; 5) institucija prašomų dokumentų tvarkymą nutraukė pasikeitus institucijos funkcijoms; 6) nėra galimybės nustatyti pareiškėjo tapatumo; 7) pareiškėjas kreipiasi dėl dokumentų, kurių teikimui šio įstatymo nuostatos netaikomos šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais. [...].“

7.1.3. Viešojo administravimo įstatyme nustatyta:

14 straipsnio 5 dalis – „Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas: [...]; 2) jeigu prašymas ar skundas, teikiamas raštu tiesiogiai ar atsiųstas paštu, arba prašymo ar skundo skaitmeninė kopija, atsiųsta faksu ar elektroniniu paštu, nepasirašyti ir nėra galimybės kitaip patikrinti prašymo ar skundo autentiškumo; 3) jeigu jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės

neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti; [...].“

14 straipsnio 7 dalis – „Apie prašymo ar skundo nenagrinėjamą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti.“

20 straipsnio 2 dalis – „Asmuo, [...], privalo sąžiningai naudotis jam suteiktomis teisėmis ir jomis nepiktnaudžiauti. [...].“

7.2. **Kiti teisės aktai:**

7.2.1. Seimo 2017-06-22 nutarimu Nr. XIII-499 patvirtintuose *Lietuvos mokslo tarybos nuostatuose* reglamentuojama:

4 punktas – „Taryba vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Seimo nutarimais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimais, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko potvarkiais, Lietuvos mokslo tarybos nuostatais (toliau – Nuostatai) ir kitais teisės aktais.“

6 punktas – „[...], Taryba: [...]; 6.4. dalyvauja rengiant ir įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir kitas paramos programas; 6.5. teikia finansinę paramą Tarybos ar mokslininkų iniciatyva vykdomiems moksliniams tyrimams ir kitai mokslinei veiklai; 6.6. teikia siūlymus ir išvadas Seimui ir (ar) Vyriausybei svarstant atitinkamus teisės aktus dėl mokslui ir studijoms skiriamų valstybės biudžeto asignavimų MTEP finansavimo tvarkos tobulinimo, programinio konkursinio finansavimo ir MTEP infrastruktūros plėtros; 6.7. nustato mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus, minimalius kvalifikacinius pareigybių reikalavimus; [...].“

23 punktas – „Tarybai vadovauja ir jos vienasmenis valdymo organas yra Tarybos pirmininkas. Tarybos pirmininkas jo kompetencijai priskirtais klausimais priima įsakymus. Tarybos pirmininkas: 23.1. vadovauja Tarybos darbui ir atsako už tai, kad Taryba atliktų jai pavestas funkcijas; [...].“

7.2.2. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* reglamentuojama:

5 punktas – „Prašymus ir skundus raštu galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją, atsiuntus prašymą ar skundą paštu arba elektroninėmis priemonėmis: elektroniniu būdu per specialiai tam sukurtą informacinę sistemą, faksu ar elektroniniu paštu. [...].“

19 punktas – „Prašymas raštu, atsiųstas institucijai elektroninėmis priemonėmis, turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą.“

20 punktas – „Jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip, prašymai raštu, neatitinkantys Taisyklių 19 punkto reikalavimų, tačiau į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, institucijoje neregistruojami, o atsakymams į tokius prašymus *mutatis mutandis* taikoma Taisyklių 7 punkte nustatyta tvarka.“

24 punktas – „Priėmus prašymą ar skundą, asmens pageidavimu įteikiama, o jeigu prašymas ar skundas gautas paštu arba elektroninėmis priemonėmis, asmens pageidavimu per 3 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos asmens nurodytu adresu arba elektroninio pašto adresu išsiunčiama Taisyklių priede nustatytos formos pažyma apie priimtus dokumentus.“

25 punktas – „Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytą terminą.“

29 punktas – „Prašymą, kuris yra adresuotas kelioms institucijoms, kai prašyme nurodyti klausimai priskiriami kelių institucijų kompetencijai, nagrinėja kiekviena jį gavusi institucija pagal savo kompetenciją ir asmeniui į jį atsako, [...]“.

7.2.3. Tarybos pirmininko 2013-09-23 įsakymu Nr. V-319 patvirtintuose *Lietuvos mokslo tarybos Mokslo fondo Teisės ir personalo skyriaus nuostatuose* reglamentuojama:

1 punktas – „Šie nuostatai reglamentuoja Lietuvos mokslo tarybos Mokslo fondo Teisės ir personalo skyriaus (toliau – skyrius) uždavinius, funkcijas ir teises bei darbo organizavimo tvarką.“

2 punktas – „Skyrius yra Tarybos Mokslo fondo (toliau – Mokslo fondas) padalinys, tiesiogiai pavaldus Mokslo fondo direktoriui (toliau – direktorius).“

3 punktas – „Skyriaus paskirtis – užtikrinti Tarybos, jos valdybos ir Mokslo fondo skyrių funkcijų įgyvendinimą bei veiklos teisėtumą, [...]“.

11 punktas – „Skyriui vadovauja skyriaus vedėjas, [...]“.

12 punktas – „Skyriaus vedėjas: 12.1. planuoja ir organizuoja skyriaus darbą; 12.2. atsako už skyriui pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą; [...]“.

15 punktas – „Skyriaus darbuotojai vykdo direktoriaus, jo pavaduotojo ir skyriaus vedėjo pavedimus.“

7.2.4. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 patvirtintose *Dokumentų rengimo taisyklėse* reglamentuojama:

38 punktas – „Gauto dokumento nuorodą sudaro žodis „Į“, dokumento, į kurį atsakoma, data ir registracijos numeris, [...]. Jei gauto dokumento registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento data ir dokumento rūšies pavadinimas, [...]. Jei gauto dokumento datos ir registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento gavimo data, [...]“.

Tyrimo išvados

8. Seimo kontrolierius gavo Pareiškėjo 2018-04-27 ir 2018-06-12 skundus dėl Tarybos pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi bei 2018-04-27 elektroniniu paštu teikiant Pareiškėjui atsakymą.

Dėl Pareiškėjo nurodytų aplinkybių Seimo kontrolierius kreipėsi į Tarybą.

9. Lietuvos mokslo tarybos nuostatų 4 punkte nurodyta, kad Taryba savo veikloje turi vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Seimo nutarimais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos mokslo tarybos nuostatais ir kitais teisės aktais. To paties teisės akto 6 punkte įtvirtintos pagrindinės Tarybos funkcijos (pažymos 7.2.1 punktas). Seimo kontrolierius pažymi, jog be Nuostatų 6 punkte reglamentuojamų funkcijų, ***bendrajai Tarybos kompetencijai priskirtinos funkcijas, susijusias su skundų ir prašymų nagrinėjimu.***

10. Pareiškėjas skundėsi Seimo kontrolieriui, kad **2018-04-25** susitikimo su Tarybos pirmininku ir Teisės ir personalo skyriaus vedėju metu Pareiškėjo „*prašoma informacija pateikta nebuvo*“, taip pat nebuvo „*motyvuotai paaiškinta, kodėl prašoma informacija negali būti pateikiama*“ (pažymos 2.6 punktas), ir kad „*pateikti prašomą informaciją [Tarybos] buvo prašoma iš anksto prieš [2018-04-25] susitikimą, bet dėl nežinomų priežasčių informacija nebuvo pateikta, [...], nors tokį pageidavimą išreiškiau 2018 m. balandžio 24 dieną siųstame laiške*“ (pažymos 2.8 punktas).

Tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktoje informacijoje Taryba paaiškino, kad buvo susitikusi su Pareiškėju aptarti „*visų Pareiškėjo el. paklausimuose keliamų klausimų [...] ir į visus Pareiškėjo formuluojamus paklausimus atsakė pagal kompetenciją*“. Taryba taip pat nurodė, kad

Pareiškėjui buvo siūloma daryti 2018-04-25 susitikimo garso įrašą, tačiau Pareiškėjas atsisakė (pažymos 6.7 punktas).

Seimo kontrolierius pažymi, jog Pareiškėjo skundžiamų aplinkybių, susijusių su 2018-04-25 susitikimo metu Tarybos jam galimai nepateikta informacija (paaiškinimais), negali nei patvirtinti, nei paneigti. Atsižvelgus į tai, kad Pareiškėjas siekia gauti šią informaciją, Tarybai teiktina rekomendacija.

11. Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (dokumentu) nustatyta, kad:

11.1. po 2018-04-25 susitikimo Pareiškėjas Tarybos pirmininkui pateikė **2018-04-25** kreipimąsi raštu (registracijos Taryboje Nr. 003S-772) (toliau vadinama – **Prašymas Nr. 1**), kuriame Pareiškėjas išdėstė probleminius aspektus, susijusius su [...] universiteto veikla, taip pat prašė Tarybos pateikti informaciją (paaiškinimus) dėl Tarybos 2008 metais galimai atliktos doktorantūros gynimo komisijų priežiūros, nurodyti, kokia tvarka Taryba vertina universitetuose atliekamų mokslinių tyrimų veiklos ataskaitas ir pan. (pažymos 4.3 punktas);

11.2. Pareiškėjas pakartotinai **2018-04-26** 09:04 val. elektroniniu laišku, be kita ko, kreipėsi į Tarybą dėl 2018-04-25 susitikimo su Tarybos atstovais metu jam galimai nepateiktos informacijos (dokumentu) (toliau vadinama – **Prašymas Nr. 2**), prašant patvirtinti Prašymo Nr. 2 Taryboje gavimo faktą (pažymos 4.2 punktas);

11.3. Pareiškėjas **2018-04-26** 21:30 val. elektroniniu paštu **išsiuntė** kreipimąsi, adresuotą **Švietimo ir mokslo ministerijai (švietimo ir mokslo ministrui), Prezidentūros kanceliarijai, Vyriausybės kanceliarijai, Ministrui Pirmininkui ir Tarybai** (toliau vadinama – **Prašymas Nr. 3**), kuriame išreiškė savo abejones dėl galimai nepakankamos Tarybos kompetencijos. Įvertinus Prašymo Nr. 3 turinį, nustatyta, jog jame **pateiktas prašymas Švietimo ir mokslo ministerijai, Vyriausybės kanceliarijai ir Prezidento kanceliarijai** „registruoti šį kreipimąsi, atsakyti raštu, atsakyme pareikšti nuomonę ir nurodyti tiksliai kieno kompetencijoje yra atsakyti į kreipimosi turinį“ (pažymos 6.10 punktas). **Pabrėžtina, jog Prašyme Nr. 3 joks konkretus prašymas Tarybai nesuformuluotas.** Prašyme Nr. 3 taip pat nurodoma apie galimai 2018-04-25 Pareiškėjo išsiųstą kreipimąsi, dėl kurio Pareiškėjas nesulaukė iš atsakingos institucijos patvirtinimo apie jo gavimą bei registraciją. Atkreiptinas dėmesys, jog iš Prašymo Nr. 3 turinio nėra aišku, kokiai konkrečiai institucijai pirmiau minėtas 2018-04-25 kreipimasis galimai buvo siųstas, ar kreipimesi prašyta informuoti apie gavimą, ir iš kokios konkrečios institucijos galimai negautas patvirtinimas apie šio kreipimosi gavimą. Šiame kontekste Seimo kontrolierius pažymi, kad Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) 29 punkte įtvirtinta nuostata, kuria vadovaujantis, prašymą, **kuris yra adresuotas kelioms institucijoms**, kai prašyme nurodyti klausimai priskiriami kelių institucijų kompetencijai, nagrinėja kiekviena jį gavusi institucija **pagal savo kompetenciją** ir asmeniui į jį atsako. Atsižvelgiant į tai, bei atkreipiant dėmesį į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, darytina išvada, jog Taryba pagal kompetenciją neturėjo ką atsakyti į Prašymą Nr. 3.

12. Pareiškėjas skundėsi Seimo kontrolieriui, jog atsakymų į **Prašymą Nr. 1** ir į **Prašymą Nr. 2** „su prašoma informacija [negauna] iki šiol“ (pažymos 2.5 ir 2.7 punktai).

Tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktoje informacijoje Taryba nurodė, jog Pareiškėjui buvo atsakyta Tarybos Teisės ir personalo skyriaus teisininko **2018-04-27** elektroniniu laišku, nurodant Pareiškėjui, kokių teisiniu pagrindu remiantis, asmens kreipimasis gali būti nenagrinėjamas (pažymos 4.1 punktas). Tyrimo metu Taryba taip pat paaiškino Seimo kontrolieriui, jog, kadangi iš Pareiškėjo gauna „po keletą kreipimųsi per dieną [...], geranoriškai informavo Pareiškėją [2018-04-27 el. laišku], [...] atkreipiant Pareiškėjo dėmesį į tai, kad teisės aktai nustato reikalavimus tokių kreipimųsi turiniui ir formai“ (pažymos 6.5 punktas). Iš tyrimo metu Tarybos

pateiktos informacijos (dokumentų) nustatyta, kad Pareiškėjas dažnai rašo pareiškimus Tarybai dėl informacijos pateikimo. Taryba informavo Seimo kontrolierių, jog Pareiškėjo elektroniniai paklausimai „*kartojasi beveik vienerius kalendorinius metus (nuo 2017 m. birželio mėn.)*“ (pažymos 6.7 punktas). Pabrėžtina, kad tokiu atveju Tarybai pareigūnams yra labai sudėtinga kas kartą pateikti Pareiškėjui konkrečius, išsamius atsakymus, nepraleidžiant teisės aktuose įtvirtintų terminų arba Pareiškėjo kažkurio klausimo. Tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktuose paaiškinimuose Taryba taip pat nurodė, kad Pareiškėjo Tarybai siunčiami elektroniniai laišakai „*yra pasikartojantys, nemotyvuoti, Pareiškėjas dažniausiai jais išreiškia savo subjektyvią nuomonę*“, taip pat, kad „*iš minėtų elektroninių laiškų apskritai sunku nustatyti Pareiškėjo tapatybę, nors jų pabaigoje ir pasirašoma Pareiškėjo X vardu ir pavarde, tačiau nesant pasirašymo įrodymų Taryba negali būti garantuota, kad minėti elektroniniai laišakai tikrai siunčiami Pareiškėjo*“ (pažymos 6.8 punktas).

Seimo kontrolierius atkreipia Pareiškėjo dėmesį į tai, kad savo veikloje, be kita ko vadovaujasi nešališkumo ir teisingumo bei proporcingumo principais (pažymos 7.1.1 punktas). Taigi, vertindamas asmenų skundus, Seimo kontrolierius privalo atsižvelgti ne tik į viešojo administravimo subjektų, bet ir į pareiškėjų veiksmus, t. y., į tai, ar pareiškėjai, įgyvendindami savo teises kreiptis į viešojo administravimo subjektus, sąžiningai naudojami jiems suteiktomis teisėmis ir jomis nepiktnaudžiauja. Pažymėtina, jog, įgyvendindami savo teisę gauti informaciją, asmenys turi laikytis teisės aktų nuostatose įtvirtintų reikalavimų, pavyzdžiui, elektroniniu paštu prašant institucijų pateikti informaciją, jiems išlieka pareiga laikytis Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme, Viešojo administravimo įstatyme, Taisyklėse įtvirtintų kreipimosi formos reikalavimų (pažymos 7.1.2, 7.1.3, 7.2.2 punktai).

13. Pareiškėjas taip pat skundėsi Seimo kontrolieriui, jog „*neaišku, kodėl man atsako M. Dijokas, jeigu kreipiuosi į D. Paužą ir į J. Kairę. [...] Jeigu kreipiuosi į ją [J. Kairę], kokios priežastys trukdo jai [J. Kairei] atsakyti į laišką?*“ (pažymos 2.3 punktas).

Visų pirma atkreiptinas Pareiškėjo dėmesys į tai, kad viešojo administravimo institucijos (šiuo konkrečiu atveju – Tarybos) vadovas savarankiškai sprendžia vidaus administravimo klausimus. Tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktuose paaiškinimuose Taryba nurodė, kad Prašymas buvo nukreiptas nagrinėti Tarybos Mokslo fondo teisės ir personalo skyriaus (toliau vadinama – Skyrius) teisininkui, kurio pareigybės aprašyme įtvirtinta fizinių ir juridinių asmenų prašymų, pareiškimų, pasiūlymų ir skundų nagrinėjimas, atsakymų projektų į juos rengimas bei teikimas derinti Skyriaus vedėjui (pažymos 6.3 punktas). Seimo kontrolierius atkreipia Pareiškėjo dėmesį į tai, kad Skyriaus paskirtis – užtikrinti Tarybos, jos valdybos ir Mokslo fondo skyrių funkcijų įgyvendinimą bei veiklos teisėtumą, o Skyriaus darbo organizavimo tvarka nustatyta Lietuvos mokslo tarybos Mokslo fondo Teisės ir personalo skyriaus nuostatuose (toliau vadinama – Nuostatai) (pažymos 7.2.3 punktas). Vadovaujantis Nuostatų 11 ir 12 punktuose įtvirtintomis teisės normomis, Skyriui vadovauja skyriaus vedėjas, kuris planuoja ir organizuoja Skyriaus darbą, atsako už skyriui pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą ir pan. Atitinkamai, Skyriaus darbuotojai turi pareigą vykdyti Skyriaus vedėjo pavedimus (Nuostatų 15 punktas). Pažymėtina, jog Tarybos specialisto veiklą vertina Tarybos vadovas (ar tiesioginis vadovas), kuris taip pat nustato, ar konkretus Tarybos specialistas neviršijo savo įgaliojimų, nepažeidė vidaus tvarkos. Atsižvelgiant į tai, kad Taryboje šis Pareiškėjo keltas klausimas buvo įvertintas, konstatuoti, jog Taryba netinkamai atsakė Pareiškėjui, nėra pagrindo.

14. Apibendrinant, konstatuotina, jog Tarybos pareigūnų veiksmuose, nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis bei 2018-04-27 elektroniniu paštu teikiant Pareiškėjui atsakymą, biurokratizmo ir piktnaudžiavimo požymiai (pažymos 7.1.1 punktas) neįžvelgtini, dėl to Pareiškėjo skundai dėl Tarybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis bei 2018-04-27 elektroniniu paštu teikiant Pareiškėjui atsakymą, yra atmestini.

15. Papildomai atkreiptinas Tarybos dėmesys į tai, kad Seimo kontrolieriui tyrimo metu įvertinus 2018-04-27 Tarybos atsakymo turinį, nustatyta, jog jame nenurodyta, į kokį (-ius) konkretų (-ius) Pareiškėjo kreipimąsi (-usis) atsakoma, dėl to Pareiškėjui galimai kilo neaiškumų. Pažymėtina, jog Dokumentų rengimo taisyklių 38 punkte nustatyta, jog gauto dokumento nuorodą sudaro žodis „I“, dokumento, į kurį atsakoma, data ir registracijos numeris. Jeigu gauto dokumento registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento data ir dokumento rūšies pavadinimas, o jeigu gauto dokumento datos ir registracijos numerio nėra, nurodoma dokumento gavimo data (pažymos 7.2.4 punktas). Taigi, Seimo kontrolieriaus įsitikinimu, Tarybai ateityje teikiant asmenims atsakymus, tikslinga nurodyti, į kokį konkretų (-ius) kreipimąsi (-usis) atsakoma. Atsižvelgiant į tai, Tarybai teiktina rekomendacija.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundus dėl Lietuvos mokslo tarybos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant X kreipimusis ir 2018-04-27 elektroniniu paštu teikiant X atsakymą, atmesti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 ir 21 punktais, Seimo kontrolierius *Lietuvos mokslo tarybai* rekomenduoja:

17.1. pateikti X papildomus paaiškinimus raštu dėl X nurodytų aplinkybių, susijusių su 2018-04-25 Lietuvos mokslo taryboje organizuotu susitikimu ir jo metu teikta informacija (dokumentais) bei atsakyti į X papildomus klausimus (pažymos 2 punktas), aiškiai nurodant, į kuriuos jo kreipimusis yra atsakoma;

17.2. imtis priemonių, kad ateityje, Lietuvos mokslo tarybai rengiant atsakymus į pareiškėjų kreipimusis, būtų laikomasi Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos tvarkos.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. **ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas